

Prima instanță: Judecătoria Bender - A. Pleșca

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahapol

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

președintele completului, judecător
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ana Catanoi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului și

la cererea reconvențională a Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva lui Anatolie Mațarin și Ana Catanoi privind rambursarea sumei în bugetul asigurărilor sociale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, prin care a fost respinsă cererea de apel a Casei Naționale de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoriai Bender din 11 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă

La 05 septembrie 2013, Ana Catanoi s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Anenii Noi (în continuare CTAS Anenii Noi), privind obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului

În motivarea acțiunii a indicat că, din căsătoria cu Sergiu Catanoi la 20 martie 2013 s-a născut fiica Sofia Catanoi. S-a adresat la CTAS Anenii Noi pentru achitarea indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului în mărime de 30% din baza de calcul stabilită conform art. 7 al Legii nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Indică că, a exercitat atribuții de stagiar al executorului judecătoresc la biroul executorului judecătoresc Anatolie Mațarin, având salariu fix, din cuantumul căruia lunar se decontau plăți în mărime de 6%, destinate completării bugetului de asigurări sociale de stat.

Menționează că, legea prevede că asiguratul care se află în concediu pentru îngrijirea copilului, are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data nașterii și până la vârsta de 3 ani și mărimea acestei indemnizații lunare este evaluată în cuantum de 30% din baza de calcul stabilită conform legii menționate mai sus.

Remarcă că, CTAS Anenii Noi, prin răspunsul nr.1270 din 05 august 2013 a refuzat admiterea cererii, invocând în mod eronat și contrar legii că cererea urmează să fie supusă reglementărilor pertinente executorilor judecătorești, care pentru situația incapacității temporare de muncă, generată de necesitatea creșterii copilului, pot beneficia doar de o indemnizație fixă de 300 lei lunar.

Consideră refuzul CTAS Anenii Noi ca fiind unul ilegal și în temeiul art. 26 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 2000, este pasibil de anulare, or, contravine reglementărilor imperative ale legii.

Susține că, statutul său juridic de asigurat nu poate fi contestat, deoarece în conformitate cu prevederile Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, asigurată este persoana fizică aptă de muncă, cu domiciliul sau viza de reședință în Republica Moldova, având obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale în vederea beneficierii de dreptul pentru prevenire, limitare sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege.

Mai menționează că, reieșind din salarizarea oferită de angajator, executorul judecătoresc Anatolie Mațarin, și-a asumat integral obligația de cotizare în fondul asigurărilor sociale de stat. În perioada 26 iunie 2012 - 20 martie 2013, lunar din cuantumul de salarizare i s-a reținut 6%, având ca destinație stingerea obligațiilor de plată a tarifului contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii, virate de angajatori din salariu.

În acest context indică că, este lipsită de dreptul de a beneficia de prevederile pct.1 subpunctul 1.5 din Anexa nr.3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013 nr. 250 din 08 noiembrie 2012, care prevede o cotizație anuală unică de 5220 lei, respectiva prevedere fiind posibilă doar în cazul în care ar avea statut juridic de executor judecătoresc, titular de licență, eliberată de Ministerul Justiției.

Așadar, pe toată perioada de activitate în cadrul Biroului executorului judecătoresc, Anatolie Mațarin, ea a exercitat funcția de stagiar al executorului judecătoresc, iar regimul fiscal aplicabil executorilor judecătorești nu este același cu cel al stagiarelor.

Consideră că, răspunsul CTAS Anenii Noi nr. 1270 din 05 august 2013 este ilegal și urmează a fi considerat nul și solicită obligarea pârâtului stabilirii, calculării și achitării indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului Catanoi Sofia, până la împlinirea vârstei de 3 ani în cuantum de 30% din venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice, premergătoare lunii martie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Bender din 25 iunie 2014, a fost respinsă cererea pârâtului CTAS Anenii Noi și reprezentantului Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) privind atragerea în proces în calitate de copârât a CNAS.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014, a fost casată încheierea Judecătoriei Bender din 25 iunie 2014 cu emitere unei noi încheieri, prin care s-a admis cererea CTAS Anenii Noi privind atragerea în calitate de copârât CNAS.

Prin încheierea Judecătoriei Bender din 31 ianuarie 2015 pârâtul CTAS Anenii Noi s-a înlocuit cu succesorul în drepturi, CNAS.

Prin încheierea Judecătoriei Bender din 08 iulie 2015 a fost acceptată spre examinare cererea reconvențională înaintată de către reprezentantul pârâtului CNAS împotriva Anei Catanoi și lui Anatolie Mațarin privind rambursarea în bugetul asigurărilor sociale de stat a sumei de 62903,23 lei, care au fost achitate Anei Catanoi ca indemnizație de maternitate, pentru a fi judecată odată cu cererea inițială intentată de Ana Catanoi împotriva CNAS.

Prin hotărârea Judecătoriei Bender din 11 februarie 2016, s-au admis integral cerințele reclamantei Catanoi Ana către CNAS.

S-a considerat neîntemeiat refuzul CNAS nr. 1270 din 05 august 2013 privind achitarea Anei Catanoi a indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

S-a obligat pârâtul, CNAS să achite în contul Anei Catanoi indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului până la îndeplinirea vârstei de 3 ani în cuantum de 30% din venitul mediu lunar realizat în ultimele 06 luni calendaristice premergătoare lunii martie 2013.

S-a încasat de la CNAS în beneficiul reclamantei Catanoi Ana suma de 1143,31 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

S-au respins integral cerințele înaintate în acțiunea reconvențională de CNAS către Mațarin Anatolie și Catanoi Ana privind rambursarea în bugetul asigurărilor sociale de stat a sumei de 62903,23 lei, achitate Anei Catanoi ca indemnizație de maternitate.

La 15 ianuarie 2016, CNAS a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, s-a respins apelul declarat de CNAS și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bender din 11 ianuarie 2016.

Invocând ilegalitatea hotărârilor judecătorești pronunțate, la 02 noiembrie 2016 CNAS a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii reconvenționale și respingere a cererii de chemare în judecată inițiale.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, Curtea de Apel Chișinău nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Totodată, CNAS remarcă că CTAS, examinând documentele prezentate pentru stabilirea indemnizației respective a constatat că Ana Catanoi a fost angajată în baza contractului individual de muncă nr.2 din 26 iunie 2012 în calitate de executor judecătoresc stagiar pe o perioadă nedeterminată.

Recurenta are certitudinea că, indemnizația de maternitate în cuantum de 62903,23 lei a fost achitată nelegitim intimătei de către executorul judecătoresc Anatolie Mațarin.

Menționează că, conform art. 32 al Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 sumele plătite fără temei legal, ca urmare a prezentării unor acte false, se rețin din contul persoanelor care le-au primit în mod necuvenit.

Consideră că Ana Catanoi este obligată să restituie în bugetul asigurării sociale de stat suma de 62903,23 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Din actele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 la data de 27 septembrie 2016 (f.d. 119 vol.II). Recursul a fost înaintat la 02 noiembrie 2016 (f.d. 113-118 vol.II).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că cererea de recurs depusă de către CNAS la 02 noiembrie 2016 a fost declarat în termen (f.d. 113-118 vol.II).

În referințele depuse de către Mațarin Anatolie, Ana Catanoi și avocatul Alexandru Bot s-a invocat caracterul neîntemeiat a recursului și s-a solicitat recunoașterea lui ca inadmisibil (f.d. 139-140, 141-144, 145-146 vol. II).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de CNAS urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CNAS este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de CNAS în cererea de recurs, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar. Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra

problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CNAS, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari